

Valsts augu aizsardzības
dienests

Augu aizsardzības līdzekļu (AAL) droša un pamatota lietošana

Publicēts pirms vairāk nekā 1 gada

Publicēts: 31.05.2024.

Augu aizsardzības līdzekļu (AAL) droša un pamatota lietošana

Valsts augu aizsardzības dienests (VAAD) atgādina par prasībām, kas jāņem vērā, izvēloties un lietojot AAL.

PAMATOJUMS

Kaitēkļu un slimību izplatībai labvēlīgajos laika apstākļos rūpīgi un regulāri jāapskata savi kultūraugi un jāizvērtē augu aizsardzības pasākumu lietderība. Ja profilaktiskie pasākumi ir veikti, bet kultūraugs tomēr vēl tiek apdraudēts un pastāv risks lieliem ražas zudumiem, var lemt par AAL smidzinājumu.

VAAD datu bāzē "[Kaitīgie organismi](#)" apkopota informācija par biežāk sastopamajiem kultūraugu kaitēkļiem, slimībām un nezālēm. Kaitīgos organismus var atpazīt pēc klāt pievienotajām fotogrāfijām. Kaitīgo organismu atpazīšanai var izmantot arī VAAD izstrādātās [rokasgrāmatas, kas pieejamas arī elektroniski](#). Atpazīstot kaitēkli vai slimību, vispirms jānovērtē kaitēkļa daudzums vai slimības izplatība un jāizvērtē, vai ir reāls apdraudējums kultūraugam, vai ir sasniegts kaitīguma sliekšnis, un tad jāizvēlas piemērots AAL.

AAL IZVĒLE

Izvēloties AAL, vispirms izlasiet marķējuma tekstu un stingri ievērojiet lietošanas nosacījumus, darba drošības un vides aizsardzības prasības!

Lietot var tikai tādus AAL, kas reģistrēti Latvijā. Katru gadu VAAD izdod Latvija reģistrēto AAL sarakstu, tas [elektroniski pieejams VAAD tīmekļvietnē](#).

Uzmanību! Eiropas Savienībā turpinās darbīgo vielu atļauju pārskatīšanas process, kā arī ražotāji var pieteikt izmaiņas AAL reģistrācijas nosacījumos. Lūdzu sekojiet līdzi izmaiņām reģistrā un, lietojot AAL, ievērot aktuālos AAL lietošanas nosacījumus

Ja izmantojat augu aizsardzības konsultanta pakalpojumu, atcerieties, ka atbilde par AAL lietošanas prasību ievērošanu joprojām paliek lauka apsaimniekotājam. Pārliecinieties, vai konsultanta un arī tirgotāja ieteikumi nav pretrunā AAL marķējumā norādītajam. Ja esat saņēmuši neatbilstošus ieteikumus no augu aizsardzības konsultanta, lūdzu informējiet VAAD.

AAL LIETOŠANA

AAL jālieto, ievērojot norādes tā marķējumā – precīzi ievērojot norādītās devas, kultūrauga vai kaitīgā organisma attīstības stadiju, apstrāžu skaitu sezonā un nogaidīšanas laiku no pēdējās apstrādes līdz ražas novākšanai, kā arī bīstamības un drošības prasības.

Pirms smidzināšanas darbu uzsākšanas jāpievērš uzmanība laika apstākļiem. Noteikumi paredz, ka apsmidzināt laukus drīkst tikai tad, ja vēja ātrums nepārsniedz četrus metrus sekundē; ja smidzinātājs aprīkots ar rūpnieciski komplektētām palīgierīcēm, kas mazina vēja ietekmi uz smidzinājumu, nodrošinot smidzinājuma nokļūšanu tikai uz paredzētās apstrādājamās virsmas, augus atļauts apsmidzināt arī tad, ja vēja ātrums ir lielāks, bet nepārsniedz astoņus metrus sekundē.

AAL lietošanas operatoram, veicot darbus uz lauka patstāvīgi jāseko vēja ātrumam un virzienam, uzsākot smidzināšanu, arī jāpārliecinās, vai vēja virziens ir apsmidzināmā lauka virzienā, nevis virzienā uz kaimiņu laukiem. Palielinoties vēja ātrumam un mainoties virzienam, AAL lietošana jāpārtrauc.

Par vēja ātruma, aizsargjoslu no ūdens objektiem, kā arī citu AAL lietošanas nosacījumu ievērošanu vienlīdz atbildīgs ir gan saimniecības vadītājs, gan konkrētais darbu veicējs—AAL lietošanas iekārtas operators

Nepareiza AAL lietošana var negatīvi ietekmēt cilvēku, dzīvnieku veselību un vidi, kā arī radīt tiešus zaudējumus pašam lauksaimniekam.

AAL lietošanas iekārtas

AAL lietošanas iekārtām jābūt pārbaudītām ([sertificētām](#)). AAL lietošanas iekārtu pārbaudi veic reizi trijos gados. Jaunas iekārtas pirmo pārbaudi veic pēc pieciem gadiem no tās iegādes brīža. AAL lietošanas iekārtu pārbaudes [veic sertificēti pārbaudītāji](#).

Personāla apmācība

Lai iegādātos un lietotu AAL, personām ir jābūt apmācītām, proti, jāiziet apmācību kurss, jānokārto pārbaudījums un jāsaņem VAAD izsniegta apliecība.

SABIEDRĪBAS IESAISTE

Katru gadu aktīvās lauksaimniecības sezonas laikā, VAAD saņem iedzīvotāju jautājumus par miglošanu un sūdzības par iespējamiem pārkāpumiem, piemēram, par AAL iespējamu nonākšanu blakus teritorijā.

Uz katru šādu sūdzību VAAD reaģē, noskaidrojot lietas apstākļus un, ja nepieciešamas, veicot operatīvās pārbaudes saimniecībās, ņemot paraugus no lauka un no blakus esošām teritorijām. VAAD atgādina - esiet piesardzīgi, cieniet kaimiņus, izvēlieties tādu lauka apstrādes brīdi, kad blakus teritorijās neatrodas cilvēki un dzīvnieki, atstājiet nenosmidzinātas buferjoslas. Labu kaimiņattiecību uzturēšana un kaimiņu informēšana ilgtermiņā atmaksāsies!

Sazinieties ar savu lauku kaimiņiem:

Izveidojiet ar tiem labas attiecības.

Ja Jums jautā, izskaidrojiet, kāpēc Jūs lietojiet AAL un cik apstrādes reizes sezonā Jūs plānojat veikt.

Uzklausiet kaimiņu bažas. Mēģiniet vienoties par praktiskiem pasākumiem, kurus Jūs varētu veikt, lai tās kļiedētu.

Atcerieties—produktīvu attiecību pamatā ir komunikācija, caurskatāmība un atklātība.

AAL LIETOŠANAS UZRAUDZĪBA

VAAD viens no uzdevumiem ir AAL lietošanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaūžu veikšana.

Saimniecības pārbaudēm tiek izvēlētas pēc riska kritērijiem un nejaušās atlases principa. Riska kritēriji periodiski tiek pārskatīti, ņemot vērā arī iepriekšējo gadu pārbaūžu rezultātus. Papildus pārbaudes tiek veiktas, reaģējot uz saņemtajām sūdzībām.

VAAD ļoti svarīgs ir preventīvais darbs un ir būtiski panākt, lai profesionālie AAL lietotāji būtu zinoši par aktualitātēm augu aizsardzībā, spētu pieņemt atbildīgus lēmumus, izvēlētos lietot AAL tikai tādā gadījumā, ja citas metodes augu kaitēkļu un slimību apkarošanā nav bijušas efektīvas vai nav pieejamas.

Saistītas tēmas

[Augu aizsardzības līdzekļi](#)

<https://www.vaad.gov.lv/lv/jaunums/augu-aizsardzibas-lidzeklu-aal-drosa-un-pamatota-lietosana>